

२०७५ श्रावण

ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना, तेस्रो चरण
लेकम गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को

वार्षिक

प्रगति प्रतिवेदन

लेकम गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
खरकडा दाचुला
प्रदेश नं. ७, नेपाल

ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना
प्राविधिक सहयोग इकाई
दाचुला

विषय सूची

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को प्रगती सारांश.....	2
१. पृष्ठभूमी.....	4
२. लक्ष बमोजिम उपलब्धी.....	5
२.१. जलउपयोग गुरुयोजना	5
२.२. भौतिक प्रगति.....	5
२.३. क्षमता विकास	6
२.४. जीविकोपार्जन कार्यक्रम	7
३. अनुगमन तथा प्रतिवेदन	8
४. प्रगती समीक्षा तथा योजना तर्जुमा.....	9
५. नीति तर्जुमा	10
६. सहकार्य	10
७. आइपरेका समस्याहरु.....	10
अनुसूची १ : यस आ.व.मा संचालित योजनाहरुको विवरण.....	12
अनुसूची २ : यस आ.व.मा संचालित तालिमहरुको विवरण	13
अनुसूची ३ : सहकारी संस्थाको विवरण.....	15
अनुसूची ४ : गाउँपालिकाका नमूना उपलब्धीहरु तथा सफलताका कथाहरु	19
अनुसूची ५ : भिजिबिलिटी	22
अनुसूची ६ : जनशक्ति विवरण.....	23

तालिका सूची

तालिका १ : जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमाको प्रगति स्थिति
तालिका २ : यस आर्थिक वर्षमा हासिल गरिएको भौतिक उपलब्धी
तालिका ३ : लक्ष बमोजिम भौतिक उपलब्धी हासिल हुन नसक्नुको कारण
तालिका ४ : क्षमता विकास तर्फ प्रशिक्षित जनशक्तिको विवरण सारांश
तालिका ५ : घरबारी व्यवस्थापन गर्ने घरधुरी विवरण
तालिका ६ : आयआर्जन सम्बन्धी विवरण
तालिका ७ : सहकारी सम्बन्धी विवरण
तालिका ८ : योजनास्तरमा गरिएको अनुगमनको विवरण
तालिका ९ : गाउँपालिकाबाट परियोजनामा पेश भएका प्रतिवेदनहरु
तालिका १० : अनुगमनमा आँल्याइएका सुझावहरुको कार्यान्वयन
तालिका ११ : गाउँपालिका परियोजना व्यवस्थापन समितिको बैठक
तालिका १२ : परियोजनासँग सम्बन्धित कृयाकलापहरुमा सहकार्य
तालिका १३ : आइपरेका समस्याहरु तथा समाधानका प्रयासहरु

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को प्रगती सारांश

स्थानीय तहको नाम:	लेकम गाउँपालिका, दार्चुला
परियोजनाको नाम :	ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना, तेस्रो चरण
प्रतिवेदनको समयवधी	१ श्रावण २०७४ देखी ३१ आषाढ २०७५ (16 th July 2017 to 16 th July 2018)

क. आर्थिक प्रगती सारांश

परियोजनाको लागि	शीर्षक	बजेट	निकास	खर्च	खर्च %
यस आ.व.को कुल बजेट तथा खर्चको अवस्था (रु हजारमा) (दातृ निकाय, नेपाल सरकार तथा स्थानीय तह समेत)	पूँजीगत	११,२७२,९८०	११,२७२,९८०	९,००६,८३४	८०%
	कार्यक्रम/चालु:	३,९३४,०००	३,९३४,०००	२,६९६,३०७	६९%
	जम्मा	१५,२०६,९८०	१५,२०६,९८०	११,७०३,१४१	७७%
श्रोतगत रुपमा आर्थिक वर्षको बजेट तथा खर्चको अवस्था (रु हजारमा)	लगानीको स्रोत	बजेट	निकास	खर्च	खर्च %
श्रोतगत रुपमा आर्थिक वर्षको बजेट तथा खर्चको अवस्था (रु हजारमा)	स्थानीय तह	८२२,९८०	८२२,९८०	८२२,९८०	१००%
	नेपाल सरकार	५,७८१,०००	५,७८१,०००	५,३७५,४२४	९३%
	दातृ निकाय (GoF/EU)	८,६०३,०००	८,६०३,०००	५,५०४,७३७	६४%
	जम्मा	१५,२०६,९८०	१५,२०६,९८०	११,७०३,१४१	७७%

ख. भौतिक प्रगती सारांश

नतिजा क्षेत्र	आर्थिक वर्षको बुँदागत प्रमुख उपलब्धी
नतिजा १ : खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता	<ul style="list-style-type: none"> आ.व. २०७४/०७५ मा १ वटा क्रमागत खानेपानी योजना सम्पन्न भई २७२ घरधुरीका १५९६ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् । जसमध्ये दलित घरधुरी ११ र जनसंख्या ४७ र अन्य २६१ घरधुरीका १५४९ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् । निर्माणाधिन १ वटा खानेपानी योजनाहरुको ७० प्रतिशत निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ, उक्त योजनाहरुको निर्माण कार्य मंसिर महिना भित्र सम्पन्न हुने लक्ष्य रहेको छ । निर्माणाधिन १ वटा खानेपानी योजनाहरुबाट जम्मा ५५ घरधुरीका ४३५ जनसंख्या लाभान्वित हुने लक्ष्य रहेको छ । लेकम गाउँपालिका अन्तर्गत परियोजना कार्यरत वडा नं. ५ र ६ मा रहेका जम्मा घरधुरी १११३ मध्ये सबै घरधुरीहरुमा चर्पीको उपलब्धता रहेको र सबै घरधुरीहरुले चर्पीको प्रयोग गरेको देखिएको छ ।

	<ul style="list-style-type: none"> ● खानेपानी योजना संचालित क्षेत्रका १११३ घरधुरीहरूमा SDA कार्ड मार्फत् सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्धन र व्यवहार परिवर्तनका अभ्यासहरूको स्व:मूल्यांकन कार्य संचालन भईरहेको छ । ● स्व:मूल्यांकनको नतिजा अनुसार ५० प्रतिशत् भन्दा कम सूचक पुरा भएका घरधुरी संख्या : ६२३, ५०-७५ प्रतिशत् सूचक पुरा भएका : ३५५, ७६-९९ प्रतिशत् सूचक पूरा भएका : १३५ र सबै सूचक पूरा भई पूर्ण सरसफाइ तर्फ उन्मुख घरधुरी संख्या: ० वटा रहेका छन् । ● नियमित रूपमा योजना र समुदायस्तरमा भएको छलफलबाट महिनावारी भएको अवस्थामा चर्पी प्रयोग गर्ने ९१% र धाराको प्रयोग गर्ने घरधुरी ८९% रहेको देखिएको छ । ● योजना संचालित क्षेत्रका घरधुरीहरू मध्ये चाँग :५८५, फोहर व्यवस्थापन खाल्डो :५०२, गोठ र मल व्यवस्थापन :२३० , सावुनपानीले हातधुने व्यवस्था : ४४५ र जूठ्यान : ४७० घरधुरीहरूमा निर्माण भई प्रयोग भएको छ । ● कार्यरत वडा नं. ५ र ६ (साविकको रिठाचौपाता गाविस) मा रहेका १४ वटा विद्यालयहरूमा चर्पी र खानेपानीको सुविधा उपलब्ध रहेको र ३ वटा माध्यमिक विद्यालय र ३ वटा आधारभुत प्राविमा लैंगिकमैत्री चर्पीको सुविधा उपलब्ध रहेको छ जसबाट २२४३ जना (११०६ छात्रा र ११३७ छात्र) लाभान्वित भएकाछन् ।
<p>नतिजा २ : जीविकोपार्जन प्रवर्द्धन</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● खानेपानी र बहुउपयोगी योजनाहरू निर्माण क्षेत्रमा ११ वटा घरवारी व्यवस्थापन समुहहरू गठन गरि उक्त समुहहरूमा ३ दिने आधारभुत घरवारी व्यवस्थापन तालिम तथा १ दिने पुर्नताजगी तालिम संचालन गरिएको । ● ११ वटा समुहहरूमा जम्मा ३११ जना (महिला : २२४, पुरुष :८७) सदस्यहरू रहेको र उक्त ३११ घरधुरीका १८६६ जनसंख्या समेटिएको छ । ● १ वटा अगुवा कृषक तालिमबाट ३४ जना (म: ३० पू:४) लाभान्वित भएका छन् । ● यसगाउँपालिकामा २ वटा प्लाष्टिकघर परियोजना लगानीमा निर्माण भएकाछन् । ● बहुउद्देश्य नर्सरी तालिम ४ जना (म : ० पू : ४) ● कुशमवती कृषि सहकारी संस्था लि.लाई सहकारी व्यवस्थापन तालिम संचालन गरिएको ।
<p>नतिजा ३ : जलवायु परिवर्तन अनुकुलन/प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ३० वटा सुधारिएको चुलो निर्माण भएको । ● १० वटा सुधारिएको पानी घट्ट निर्माण भएको । ● योजनाहरूमा श्रोत सुधार र संरक्षण कार्यहरू संचालन भएको । हालसम्म १ वटा श्रोत सुधार कार्य सम्पन्न भएको ।
<p>नतिजा ४ : क्षमता विकास</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● खानेपानी योजनाहरूमा संचालन भएका चरणवद्ध तालिम/अनुशिक्षण मा सहभागी संख्या : २३१ (दलित महिला : ११, दलित पुरुष :० अन्य महिला : १३६, अन्य पुरुष :६६) ● सरसफाइ, स्वच्छता तथा जनचेतना सम्बन्धि तालिम : ७०९ (म :४५५, पू :२५४) ● गापा तथा वडा स्तरीय जनचेतना मूलक तालिम तथा गोष्ठी :७३८ (म :३४०, पू : ३९८) ● जीविकोपार्जन तथा सहकारी व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम : ३५६ (म:२५९, पू:९७) ● स्थानीय श्रोतव्यक्ति र ग्रामीण मर्मत संभार कार्यकर्ता : ५ (म :०, पू : ५)

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

१. पृष्ठभूमि

कर्णाली प्रदेश र प्रदेश सातका ग्रामीण क्षेत्रमा “न्यायोचित, समतामूलक तथा दिगो रूपमा पानीको उपयोगको माध्यमबाट स्थानीय जनताहरूको जीवनस्तर सुधार तथा जीवीकोपार्जनका अवसरहरूको वृद्धि गर्ने” लक्ष्यका साथ नेपाल सरकार र गणतन्त्र फिनल्याण्ड सरकार बीच सम्झौता भई आर्थिक वर्ष २०६३/०६४ देखि यस क्षेत्रका १० जिल्लाहरू (अछाम, बैतडी, बझाङ्ग, बाजुरा, डडेल्धुरा, दार्चुला, डोटी, कैलाली, दैलेख र हुम्ला) मा सफलतापूर्वक निरन्तर सञ्चालन भइरहेको ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना (RVWRMP) राज्यको पुनर्संरचनासँगै नेपालको संविधान २०७२ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को मर्म अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को आरम्भ देखिनै स्थानीय सरकार मातहत कार्यान्वयन भइरहेको छ।

नेपालमा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै नेपालको संविधान २०७२ ले परिकल्पना गरे वमोजिम स्थानीय विकास निर्माणको जिम्मेवारी स्थानीय तहको काँधमा आएको छ। संघ र प्रदेशको संयुक्त अधिकार सूचीमा भएका बाहेक स्थानीय तहका विभिन्न २२ वटा अधिकारहरू नेपालको संविधान, २०७२ को अनुसूची ८ मा व्यवस्था गरिएको छ। जस अनुसार स्थानीय स्तरका जनसरोकारका सबै विषयवस्तुहरूको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन स्थानीय तहको जिम्मेवारी भित्र पर्दछ।

यस गाउँपालिकामा परियोजना कार्यान्वयन गर्नको लागि मिति २०७४ श्रावण २५ गतेमा स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग, यस गाउँपालिका र जिल्ला समन्वय समिति बीच समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको हो। सोहि समझदारी पत्रमा उल्लेख भएका बुँदाहरू तथा परियोजनाको स्वीकृत परियोजना कार्यान्वयन निर्देशिका मा उल्लेख भएका प्रावधानहरू मातहत रही आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा किटान गरिएका लक्ष वमोजिम हासिल गरिएका उपलब्धीहरू, आइपरेका समस्याहरू लगायतका विषयहरूलाई विप्लेशन गरी यो वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा परियोजना अन्तर्गत कुल विनियोजित रकम मध्ये १०० प्रतिशत निकास भै ७७ प्रतिशत खर्च भएको छ। जसमध्ये नेपाल सरकार तर्फको रु.३,८३,१६६।०० रकम फ्रिज भएको छ, भने दातृ निकाय तर्फको रु १८,८२,९८०।०० अर्को वर्षमा सरी गएको छ। स्थानीय तहको विनियोजित सबै रकम खर्च भएको छ। यस स्थानीय तहमा बजेटको तुलनामा ७७% आर्थिक प्रगति हासिल भएको छ।

तर्जुमा गरिएका २ वटा (खानेपानी योजना) भौतिक निर्माण तर्फका योजनाहरू मध्ये १ वटा योजनाहरू सम्पन्न भएका छन् भने १ वटा (खानेपानी योजना) निर्माणाधिन योजनाहरू आगामी वर्ष समेत निरन्तर रूपमा निर्माण कार्य हुने गरी जिम्मेवारी सरी गएका छन्।

यस प्रतिवेदनमा लेकम पालिकामा ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना अन्तर्गत हासिल भएको प्रगती तथा सम्पन्न हुन नसकेकाका क्रियाकलापहरू तथा आइपरेका समस्याहरूलाई संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। यस प्रतिवेदनले गाउँपालिका परियोजना व्यवस्थापन समिति तथा परियोजना सहयोग इकाई/परियोजना समन्वय कार्यालयलाई समेत भविष्यमा परियोजनालाई थप प्रभावकारी बनाउनको लागि चाल्नु पर्ने आवश्यक कदमको बारेमा मार्गदर्शन प्रदान गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

२. लक्ष बमोजिम उपलब्धी

२.१. जलउपयोग गुरुयोजना

यस गाउँपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा तर्जुमा गर्ने लक्ष राखिएको जलउपयोग गुरुयोजना सम्बन्धमा निम्न बमोजिम प्रगति हासिल भएको छ। जलउपयोग गुरुयोजनासंग सम्बन्धित क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु शीर्षकमा उल्लेख गरिएको छ। जलउपयोग गुरुयोजना सम्बन्धमा यस आर्थिक वर्षमा भएको प्रगति निम्न बमोजिम रहेको छ।

तालिका १ : जलउपयोग गुरुयोजना तर्जुमाको प्रगति स्थिति

लक्ष्य	प्रगति
यो गाउँपालिका परियोजना को कार्यक्रम गाउँपालिका भित्र पर्ने गाउँपालिका हो। यस गापा अर्न्तगत परियोजनाले लेकम ५,६ नं. वडा (साविक रिठाचौपाता), १ र २ नं. (साविक शर्मोली गाविस), ३ नं. साविक लाली गाविस) को जलउपयोगन गुरुयोजना परियोजनाको सहयोगमा तयार भैसकेको छ। लेकम ४ नं. (खरकडा गाविस) को जलउपयोग गुरुयोजना तयार गर्न बाकी रहेको छ।	यस लेकम गापाको ५ र ६ वडाको साविकको रिठाचौपाता गाविस मा चालु आ.व. सम्ममा खानेपानी क्षेत्रको कवरेज ३५ प्रतिशत भैसकेको छ। साविकको शर्मोली गाविसमा खानेपानीको पहुँच शतप्रतिशत सम्पन्न गरेर परियोजना फेजआउट भैसकेको छ।

२.२. भौतिक प्रगति

यस गाउँपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा भौतिक निर्माण तर्फ हासिल गरिएको प्रमुख उपलब्धी बुँदागत रुपमा निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

१. १ वटा खानेपानी योजना (क्रमागत)को निर्माण कार्यसम्पन्न भएको ।

२. ३० वटा सुधारिएको चुलो निर्माण सम्पन्न भएको ।

३. १० वटा सुधारिएको पानी घट्ट निर्माण सम्पन्न भएको ।

४. २ वटा प्लाष्टिक घर निर्माण भएको ।

६. १ वटा खानेपानी योजनाहरु निर्माणधीन रहेको तथ भौतिक प्रगति ७० प्रतिशत रहेको । तालिका २ : यस आर्थिक वर्षमा हासिल गरिएको भौतिक उपलब्धी

क्र.सं.	योजनाको प्रकार	सम्पन्न गर्ने लक्ष		हासिल भएको उपलब्धी		प्रगती प्रतिशत (%)	
		योजना संख्या	लाभान्वित जनसंख्या	योजना संख्या	लाभान्वित जनसंख्या	योजना संख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	खानेपानी योजनाहरु	१	१५९६	१	१५९६	१०० %	१०० %
२	सिँचाई योजनाहरु	०	०				
३	संस्थागत चर्पीहरु (संख्या)	०	०				
४	घरबारी व्यवस्थापन (घरधुरी) नया समुहलाई तालिम	६	७५०	६	७३५	१०० %	९८ %
५	सुधारिएको चुल्हो (संख्या)	३००	१५००	३०	१५०	१०%	१० %
६	सुधारिएको पानी घट्ट (संख्या)	१०	१२५०	१०	१२५०	१०० %	१०० %
७	घरबारी व्यवस्थापन (घरधुरी) नया समुहलाई तालिम	६	७५०	६	८२०	१०० %	१०९ %

तपसील बमोजिमको कारणले लक्ष गरिए बमोजिम योजनाहरु सम्पन्न हुन नसकी लक्षित उपलब्धी हासिल हुन सकेन ।

तालिका ३ : लक्ष बमोजिम भौतिक उपलब्धी हासिल हुन नसक्नुको कारण

क्र.सं	लक्ष बमोजिम उपलब्धी हासिल हुन नसक्नुको कारण	भविष्यमा यस प्रकारको समस्या आउन नदिनको लागि गाउँपालिका परियोजना व्यवस्थापन समितिको रणनीति
१	सबै योजनहरु लक्ष्य बमोजिम सम्पन्न भएतापनि सुधारिएको चुलो निर्माण गर्न ज्यादै समस्या परेका गापाको ५ र ६ नं. वडामा स्मार्ट भिलेज कार्यक्रमबाट निशुल्क मेटल चूल्हो वितरण हुदा कार्यक्रमलाई समयमा सम्पन्न गर्न नसकिएको ।	○ गाउँपालिकाले आगामी दिनमा एकद्वार प्रणालीबाट कार्यक्रम संचालन गराउनुपर्ने ।

गाउँपालिका भित्र परियोजनाको सहयोगमा सम्पन्न भएका तथा निर्माणाधिन योजनाहरुको सूची **अनूसूची १** मा दिइएको छ ।

२.३. क्षमता विकास

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा यस गाउँपालिकामा क्षमता विकास तर्फ हासिल भएका प्रमुख उपलब्धीहरु निम्न बमोजिम रहेका छन् ।

१. खानेपानी योजना चरणवद्ध कार्यपद्धति अन्तरगत कुल १२ वटा विभिन्न तालिम/अनुशिक्षणहरु संचालन भई सो चरणवद्ध तालिममा २१३ जना सहभागी भएका छन् ।
२. सरसफाइ स्वच्छता तथा जनचेतनामुलक तालिम, अभियानहरुमा ७०९ जना सहभागी भई समुदायस्तरमा सरसफाइ र व्यवहार परिवर्तनमा सुधार भएको छ ।
३. जिविकोपार्जन तथा सहकारी विकास संग सम्बन्धित तालिमहरुमा ३५६ जना सहभागी भै जिविकोपार्जन प्रवर्द्धनमा टेवा पुगेको छ ।
४. प्राविधिक तालिमहरु जस्तै: ग्रामीण मर्मत संभार कार्यकर्ता तालिम र बहुउद्देशिय नर्सरी ,पेलीहाउस निर्माण तालिम ७ जनाले प्राप्त गरि योजना दिगो मर्मत संभार व्यवस्थापन, घरबारी व्यवस्थापनमा प्रचार प्रसारका साथै प्रत्यक्षरुपमा सहयोग भइरहको छ ।
५. नवीकरणीय उर्जा,जलवायु परिवर्तन तथा अनुकुलनका लागि ४० घरघुरीलाई आधुनिक चुल्हो तथा पानी घट्ट सम्बन्धि तालिम दिइएको छ ।
६. गाउँपालिका र जिल्लास्तरीय क्षमता अभिवृद्धि तालिम/अभिमुखिकरणहरुमा जम्मा ७३८ जना सहभागी भएका छन् ।

तालिका ४ : क्षमता विकास तर्फ प्रशिक्षित जनशक्तिको विवरण सारांश

क्षमता अभिवृद्धि क्रियाकलाप	दलित महिला	दलित पुरुष	जनजाती महिला	जनजाती पुरुष	अन्य महिला	अन्य पुरुष	जम्मा महिला	जम्मा पुरुष
खानेपानी योजना चरणवद्ध कार्यपद्धति बमोजिमका तालिम	११	०	०	०	१३६	६६	१४७	६६
सरसफाइ, स्वच्छता तथा महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु	६६	४४	०	०	३८९	२१०	४५५	२५४
जीविकोपार्जन तथा सहकारी विकाससंग सम्बन्धित तालिमहरु	१७	५	०	०	२४२	९२	२५९	९७
स्थानीय स्रोत व्यक्ति विकाससंग सम्बन्धित प्राविधिक तालिमहरु	०	०	०	०	०	५	०	५
जलउपयोग तथा जीविकोपार्जन कार्यान्वयन गुरुयोजनासंग सम्बन्धित तालिमहरु	०	०	०	०	०	०	०	०
नवीकरणीय उर्जा तथा जलवायु परिवर्तन संग सम्बन्धित तालिमहरु	०	०	०	०	२५	१५	२५	१५
गाउँपालिका तथा जिल्ला स्तरीय क्षमता विकास तालिमहरु	३५	२८	०	०	३०५	३७०	३४०	३९८
जम्मा	१२९	७७	०	०	१०९७	७५८	१२२६	८३५

तालिमको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा दिइएको छ ।

२.४. जीविकोपार्जन कार्यक्रम

यस आर्थिक वर्षमा जीविकोपार्जन तर्फ यस गाउँपालिकामा निम्न बमोजिमको प्रमुख उपलब्धी हासिल भएको छ ।

१. घरबारी : व्यास गापामा चालु आ.व. सम्ममा जम्मा १५ वटा घरबारी समुह गठन भै गापाबाट ९ र परियोजनाबाट १२वटा गरि २१ वटा पोलीहाउस स्थापान भएका छन् जसबाट तिनिहरुले आयआर्जन गरिरहेका छन् ।

२.आयआर्जन : व्यास गापामा ४२ घरधुरीले व्यवसायिक रुपमा तरकारी र ५५ घरधुरीले फलफुल उत्पादन गर्ने गरेको ।

३.सहकारी : यस गापामा कुशमावती कृषि सहकारी संस्थालाई परियोजनाको तालिम पश्चात राम्रो काम गरि रहेकोछ ।

४. लघु उद्यम : यस गापामा २७ वटा लघुउद्यम (सिलाइ कटाइ, छाला प्रशोधन, काठ) संचालनमा रहेको छन ।

५. स्थानीय स्रोत व्यक्ति उत्पादन : परियोजनाबाट हालसम्म ७ (३ जना चालु आवमा) ग्रामीण मर्मत सम्भार कार्यकर्ता र २ जना बहुउद्देश्य नर्सरी उत्पादक रहेका छन् ।

तालिका ५ : घरबारी व्यवस्थापन गर्ने घरधुरी विवरण

वडा नं.	अघिल्लो आ.व. सम्म				यस आ.व. मा				जम्मा			
	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा
लेकम ५	४	०	८४	८८	०	०	०	०	४	०	८४	८८
लेकम ५,६	१२	०	१९	३१	८	०	३२६	३३४	२०	०	३४५	३६५
जम्मा	१६	०	१०३	११९	८	०	३२६	३३४	२४	०	४२९	४५३

तालिका ६ : आयआर्जन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	आयआर्जन क्रियाकलापहरु	व्यवसाय गर्ने जम्मा व्यक्ति			
		दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा
१	व्यवसायिक तरकारी तथा मसला खेती	७	०	३५	४२
२	व्यवसायिक फलफूल खेती	१०	०	४५	५५
३	लघुउद्यम व्यवसाय	१७	०	१०	२७
४	बहुदेशीय नर्सरी व्यवस्थापन	०	०	४	४
५	एग्रोभेट	०	०	१	१
६	पोलीहाउस स्थापना	३	०	१२	१५
जम्मा		३७	०	१०७	१४४

तालिका ७ : सहकारी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सूचकहरु	परियोजनाको प्राविधिक सहयोग प्राप्त सहकारीको नाम			
		कुश्मावती कृषि सहकारी संस्था लि.	.....	.....	.....
१	सहकारीमा आवद्ध उपभोक्ता समिति संख्या	०			
२	शेयर धनीहरुको संख्या	३४८			
३	कुल सम्पत्ती रु.	१५,४१,३१४।००			
४	कुल ऋण लगानी रु	१४,५८,५००।००			
५	असूली दर	१००			
६	खुद नाफा रु	८६,९३८।००			
७	मर्मत सम्भार कोष विनियोजन रु	०			
८	जगेडा कोष रु.	३८,१७८।००			
९	सञ्चालन आत्मनिर्भरता	५।७६			

हरेक सहकारीको विस्तृत विवरण अनुसूची ३ मा दिइएको छ ।

३. अनुगमन तथा प्रतिवेदन

गाउँपालिका तथा स्थानीय पूर्वाधार विकास विभाग तथा कृषि सडक विभाग बीच सम्पन्न समझदारी बमोजिम यस गाउँपालिकामा परियोजनाका क्रियाकलापहरुको नियमित रुपमा अनुगमन गर्नको लागि मिति ..... मा अनुगमन कार्यदल गठन गरिएको छ । (यदि गठन गरिएको छैन भने कहिले गर्ने हो उल्लेख गर्ने) गापा स्तरीय अनुगमन कार्यदल गठन गरिएको तर परियोजनाबाट संचालित योजनाहरुमा गापा तथा वडा प्रतिनिधिहरु अनुगमनमा सहभागी भएका ।

तालिका ८ : योजनास्तरमा गरिएको अनुगमनको विवरण

क्र.सं.	योजनाको नाम	चरणवद्ध वमोजिम अनुगमन संख्या	कार्यपद्धति गर्नुपर्ने स्थलगत अनुगमन संख्या	स्थलगत गरिएको संख्या	अनुगमन संख्या	गाउँपालिका अनुगमनमा सहभागि भएको संख्या	कार्यालयबाट भएको संख्या
१	वसन्ते बृहत खापा यो.	३		२		२	
२	हल्दे मैखोली खापा यो.	२		२		१	
३	सुधारिएको पानी घट्ट योजना	२		१		०	
४	सुधारिएको चुल्हो योजना	२		१		०	
	जम्मा	९		६		३	

तालिका ९ : गाउँपालिकाबाट परियोजनामा पेश भएका प्रतिवेदनहरू

क्र.सं.	प्रतिवेदन	आ.व. पेश गर्नुपर्ने संख्या	समयमा पेश गरिएको प्रतिवेदन संख्या	समयमा पेश गर्न नसकिएको प्रतिवेदन संख्या
१	मासिक आर्थिक प्रतिवेदन (फाँटबारी)	१२	११	१
२	चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन	३	३	०
३	वार्षिक प्रतिवेदन	१	१	०
	जम्मा	१६	१५	१

परियोजना सहयोग इकाई तथा परियोजना समन्वय कार्यालयबाट विभिन्न मितिमा गरिएको जलस्रोत विकास कोषको अनुगमनको क्रममा दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन निम्न बमोजिम गरिएको छ ।

तालिका १० : अनुगमनमा अँल्याइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन

क्र.सं.	अनुगमन मिति	अनुगमन टोलीले दिएको सुझाव	सुझावको कार्यान्वयन विवरण
१	अनुगमन नभएको		

जलस्रोत विकास कोषको सम्पूर्ण खर्च रकम तोकिएको शीर्षकमा मात्र गरिएको छ । ग्रामीण जलस्रोत आर्थिक वर्षमा भएको आम्दानी खर्चको भएको रकमको विवरण गाउँपालिकाको सूचना पाटीमा मिति २०७५ श्रावण २८ मा प्रकाशित गरिएको छ ।

४. प्रगती समीक्षा तथा योजना तर्जुमा

विभिन्न मितिमा परियोजनाका क्रियाकलापहरूको प्रगती समीक्षा तथा परियोजनाको कार्यान्वयनको विषयमा गाउँपालिका परियोजना व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विभिन्न विषयमा छलफल तथा निर्णयहरू गरिएको छ ।

तालिका ११ : गाउँपालिका परियोजना व्यवस्थापन समितिको बैठक

बैठक नं.	मिति	प्रमुख छलफल तथा निर्णयहरू
१	२०७४।०५।०३	● वार्षिक कार्यक्रम वारे छलफल, वार्षिक कार्ययोजना अनुमोदन, सहयोगी संस्था CRDS नेपालसित संग सम्झौत गर्ने ।
२	२०७४।०५।२६	● मासिक प्रगती समीक्षा, वसन्ते बृहत खापा योजनाका लागि बजेट व्यवस्थापन गर्ने ।
३	२०७४।०६।२९	● मासिक प्रगती समीक्षा, नेपाल सरकारको पहिलो किस्ता माग गर्ने । गापाको तर्फबाट परियोजना सर्म्पक कार्यालय डडेल्धुरामा पठाउने ।
४	२०७४।०९।२७	● मासिक प्रगती समीक्षा, पतिमडा खापा यो. को विवाद समाधान गर्न ५ र ६ नं. का वडा अध्यक्षहरूलाई सहजीकरण गर्न अनुरोध गर्ने, नया योजनाहरूको सम्झौता गर्ने, उस व्यवस्थापन तालिमको लागि अपुग बजेट अनुगमन तथा मूल्यांकन शिर्षकबाट व्यहोर्ने ।
५	२०७४।१०।२९	● मासिक प्रगती समीक्षा, वसन्ते बृहत खापा यो.को म्याद थप गर्ने, पतिमडा खापा यो.का विस्तृत सर्वे गर्ने ।
६	२०७५।१२।१४	● मासिक प्रगती समीक्षा, योजनाहरू संसोधन गरि थप बजेटका लागि पसई डडेल्धुरा पठाउने सम्बन्धमा ।
७	२०७४।०९।२८	● मासिक प्रगती समीक्षा, योजनाहरूको सम्झौता अनुमोदन, विभिन्न तालिमहरूको भूक्तानी दिने, वार्षिक कार्यक्रम तयार गरि परियोजन सहयोग इकाई डडेल्धुरा लाई पठाउने सम्बन्धमा ।
८	२०७५।१२।१९	● मासिक प्रगती समीक्षा, योजनाहरू संसोधन गरि थप बजेटका लागि पसई डडेल्धुरा पठाउने सम्बन्धमा ।

९	२०७५।०९।२८	● मासिक प्रगती समीक्षा, कार्यन्वयन चरणको सम्झौता अनुमोदन गर्ने ।
१०	२०७५।०३।१५	● मासिक प्रगती समीक्षा, योजनाहरूमा दोस्रो र तेस्रो अनुगमन, क्रमागत योजनाहरूका लागि ३ महिनाको लागि गापाबाट कार्यरत जलस्रोत प्राविधिकलाई करार नियुक्ति दिने, आगामी आ.व.२०७५।०७६ को वार्षिक कार्यक्रम तयार गरि गाउसभा बाट पारित गराउने सम्बन्धमा ।

५. नीति तर्जुमा

गाउँपालिकाले खानेपानी, सरसफाइ, स्वच्छता एवं महिनावारी व्यवस्थापन तथा जीविकोपार्जन प्रवर्द्धन क्षेत्रमा निम्न बमोजिमका नीतिहरू तर्जुमा गरेको छ ।

१. पुर्ण सरसफाइ तथा स्वच्छता रणनीति तयार गर्ने
२. एकघर एकवारी रणनीति तयार गर्ने

६. सहकार्य

परियोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा परियोजनासँग सम्बन्धित योजना क्रियाकलापहरूमा गाउँपालिकाका विषयगत शाखाहरू र अन्य साझेदार निकायहरूबाट थप आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग (परियोजनाको लागि विनियोजित बजेट भन्दा बाहेक) उपलब्ध भएको छ ।

तालिका १२ : परियोजनासँग सम्बन्धित कृषकलापहरूमा सहकार्य

क्र.सं.	निकायको नाम	कार्यक्रम	सहकार्यको प्रकार	सहकार्यको रकम रु. (वा बराबर)
१	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय (हाल गा.पा. कृषि शाखा)	बहुउद्देश्यता नर्सरी तालिम (जिल्ला स्तरमा)	तलिममा सहजीकरण सहयोग तथा हल उपलब्ध	रु. २०,०००।०० बराबरको
२	गापा कृषि शाखा	घरवारी व्यवस्थापन समुह तालिम, अगुवा कृषक तालिम	तलिममा सहजीकरण सहयोग	रु. १०,०००।०० बराबरको
३	सुआहारा	विभिन्न दिवश संचालन तथा नमूना घरधुरी घोषणा	संयुक्तरूपमा कार्यक्रम संचालन	रु. ४०,०००।००

७. आइपरेका समस्याहरू

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा यस गाउँपालिकामा परियोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा निम्न बमोजिमका समस्याहरू आइपरेका थिए जसको समाधान निम्न उपायहरूबाट गरिएको थियो ।

तालिका १३ : आइपरेका समस्याहरू तथा समाधानका प्रयासहरू

क्र.सं.	समस्याहरू	समाधानका प्रयासहरू
१.	मुहान विवाद-पतिमडा खापा योजनामा मूल विवादका कारणले योजनाको कार्यन्वयन चरणको सम्झौतागर्न नसकिएको ।	○ गापा परियोजना व्यवस्थापन समिति को बैठकले ५ र ६ नं. वडा अध्यक्षहरूबाट विवाद समाधानमा सहजीकरण गराएतापनि विवाद समाधान नभएकोले उक्त योजनालाई वार्षिक कार्यक्रमबाट हटाएको ।

२.	रिठाचौपातामा ३०० चुल्हो जडान कार्यक्रम रहेको तर स्मार्ट भिलेज कार्यक्रमले गर्दा चुल्हो कार्यक्रम अर्न्तगत जम्मा ३० चुल्हो मात्र जडान गर्न सकिएको ।	○ गापाको पहलमा स्मार्ट भिलेज कार्यक्रम ले चुल्हो जडान गर्ने कार्यक्रम रहेको ।
३.	मासिक रुपमा खर्चको फाटवारी भिडान गरि परियोजना सहयोग इकाइमा पठाउनु गाह्रो ।	○ गापाबाट आगामी दिनमा विशेष पहल गर्ने र लेखापालहरुलाई परियोजनाबाट तालिम दिनुपर्ने ।

अनुसूची १ : यस आ.व.मा संचालित योजनाहरुको विवरण

योजनाको नाम	वडा नं.	योजनाको अनुमानित लागत	यस योजनामा हालसम्म भएको खर्च (रु)	यस आ.व.मा भएको खर्च (रु)	यस योजनामा गाउँपालिकाको खर्च	आगामी आ.व.मा क्रमागत भई जाने आयोजनाको संख्या	आगामी आ.व.मा हुने खर्चको लक्ष	यस आ.व.मा सम्पन्न आयोजना बाट लाभान्वीत जनसंख्या
		(रु)						
खानेपानी तथा सरसफाइ योजना								
१. वसन्ते बृहत खापा. योजना	५,६	१९,६६७,७८४	११,७२३,८३४	६,३०२,८५४	८२२,९८०	०	०	१५९६
२. हल्दे मैखोली खापा योजना	५	४,४२०,८६७	१,६५७,०००	१,६५७,०००		१	२,७६३,८६७	४३५
सिँचाई योजना								
बहुउपयोगी योजना								
सुधारिएको चुल्हो								
१.रिठाचौपाता आधुनिक चुल्हो योजना	५,६	११६,६६३	४५,३३०	२४,०००	०		२१,३३०	१५०
सुधारिएको पानी घट्ट								
१. रिठाचौपाता सुधारिएको पानी घट्ट योजना	५,६	४९०,९७९	३८७,३१४	२००,०००	०		१८७,३१४	१५०

(स्रोत: scheme card डाटावेस, सम्पर्क जिल्लाको TSU)

अनुसूची २ : यस आ.व.मा संचालित तालिमहरुको विवरण

क्र. सं.	सञ्चालित तालिमको नाम	वडा नं.	तालिमको अवधि	तालिम संख्या	दलित महिला	दलित पुरुष	जनजाती महिला	जनजाती पुरुष	अन्य महिला	अन्य पुरुष
खानेपानी योजना चरणवद्ध कार्यपद्धति बमोजिमका तालिम										
१	उपभोक्ता समिति अनुशिक्षण	५ र ६	१ दिन	१	०	०	०	०	५	८
२	घरबारी व्यवस्थापन अभिमुखिकरण	५ र ६	१ दिन	१	०	०	०	०	५	७
३	लेखा तथा आर्थिक व्यवस्थापना	५ र ६	१ दिन	१	०	०	०	०	६	६
४	मर्मत संभार तथा पानी सुरक्षा योजना	५ र ६	१ दिन	४	१	०	०	०	१०	१५
५	सामुदायीक कार्य योजना निर्माण तालिम	५ र ६	१ दिन	१	०	०	०	०	६	७
६	निर्माण पश्चातको गोष्ठी	५ र ६	१ दिन	१	१	०	०	०	५	७
७	निर्माण अवधिको तालीम	५ र ६	१ दिन	२	१	०	०	०	१०	१४
८	महिला धारा समुह	५ र ६	१ दिन	६	७	०	०	०	९३	०
९	लेखा तथा आर्थिक व्यवस्थापन पूर्णताजगी	५ र ६	१ दिन	१	१	०	०	०	२	९
सरसफाइ, स्वच्छता तथा महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु										
१	विद्यालय स्तरमा सरसफाइ कक्षा संचालन	४ र ५	१ दिन	१	१	०	०	०	३४	१५
२	समुदाय स्तरमा सरसफाइ कक्षा संचालन	४ र ५	१ दिन	२	५१	९	०	०	२९४	१४
३	राष्ट्रिय सरसफाइ सप्ताह कार्यक्रम संचालन	४ र ५	७ दिन	१	३१	७	०	०	१३४	५६
जिवीकोपार्जन तथा सहकारी विकाससंग सम्बन्धित तालिमहरु										
१	सेतो गुराश घरवारी व्यवस्थापन समुह	५	१ दिन	१	०	०	०	०	१७	१०
२	लटिनाथ घरवारी व्यवस्थापन समुह	५	१ दिन	१	०	०	०	०	२७	१
३	प्रगतिशिल घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	१ दिन	१	१	२	०	०	१४	२
४	लटिनाथ घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	१ दिन	१	०	०	०	०	१५	१०
५	महिला घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	१ दिन	१	०	०	०	०	२८	०
६	देउकाली घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	१ दिन	१	०	१	०	०	१८	९
७	अमकुर घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	३ दिन	१	०	०	०	०	१६	१४
८	खर्क घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	३ दिन	१	०	०	०	०	१९	११
९	मैखोली घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	३ दिन	१	०	०	०	०	१०	१८
१०	खर्कसलानी घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	३ दिन	१	०	०	०	०	२६	३
११	बहुउद्देश्यीय घरवारी व्यवस्थापन समुह	६	३ दिन	१	४	२	०	०	२०	४
१२	अगुवा कृषक तालिम रिठाचौपाता लेकम	५	४ दिन	१	२	०	०	०	२८	४
१३	सहकारी व्यवस्थापन तालिम दार्चुला		५ दिन	१	०	१	०	०	७	८

स्थानीय स्रोत व्यक्ति विकाससंग सम्बन्धित प्राविधिक तालिमहरु										
१	ग्रामीण मर्मत सम्भार कार्यकता तालिम दुहु	५	१२ दिन	१	०	०	०	०	०	१
२	वहु उद्देश्य नर्सरी तालिम दार्चुला		५ दिन	१	०	०	०	०	०	४
जलउपयोग तथा जीविकोपार्जन कार्यान्वयन गुरुयोजनासंग सम्बन्धित तालिमहरु										
नवीकरणीय उर्जा तथा जलवायु परिवर्तन संग सम्बन्धित तालिमहरु										
१	सुधारिएको चुल्हो अभिमुखिकरण तालिम	१	१ दिन	२	०	०	०	०	२०	१०
२	सुधारिएको पानी घट्ट अभिमुखिकरण तालिम	१	२ दिन	२	०	०	०	०	०	१०
गाउँपालिका तथा जिल्ला स्तरीय क्षमता विकास तालिमहरु										
१	पूर्ण सरसफाइ अभिमुखिकरण गोष्ठी	१	१ दिन	१	६	२	०	०	८	३६
२	खुल्ला दिसा मुक्त दिवस मनाउने कार्यक्रम	१	१ दिन	१	६	२	०	०	४९	३५
३	गापा स्तरीय पुर्ण सरसफाइ अभिमुखिकरण गोष्ठी	१	१ दिन	१	६	२	०	०	८	३६
४	अन्तराष्ट्रिय चर्पि दिवस मनाउने	१	१ दिन	१	३	३	०	०	७१	३४
५	लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान	१	१ दिन	१	६	८	०	०	५६	९४
६	विश्व पानी दिवस मनाउने	१	१ दिन	१	८	११	०	०	५६	७३
७	अन्तराष्ट्रिय महिनावारी स्वच्छता गोष्ठी	१	२ दिन	१	०	०	०	०	५३	४८
९	उ.स. महिला पदाधिकारी कार्यशाला गोष्ठी	१	२ दिन	२	०१	०	०	०	१५	१९
१०	उ.स. व्यवस्थापन तालिम दार्चुला	१	३ दिन	१	०	०	०	०	२	४
११	योजना दीगोपना कार्यशाला गोष्ठी दार्चुला	१	३ दिन	१	०	०	०	०	१	६
१२	उ.स. व्यवस्थापन तालिम दार्चुला	१	३ दिन	१	०	०	०	०	३	८

अनुसूची ३ : सहकारी संस्थाको विवरण

सहकारी संस्थाको नाम : कुश्मावति कृषि सहकारी संस्था लि रिठाचौपाता, लेकम ६, दार्चुला

क) संगठन तर्फ

क.सामुदायिक संस्था तथा विभिन्न उपभोक्ता समितिहरुको आवद्धता

क्र.सं	विवरण	इकाइ	गत खातावन्दी सम्मको	यस खातावन्दी सम्मको	कैफियत
१	सामुदायिक संस्था/कृषि समूह	संख्या	१	१	
२	उपभोक्ता समिति	संख्या	०	०	
३	अन्य संस्थाहरु	संख्या	०	०	
क	.....	संख्या	०	०	
ख	.....	संख्या	०	०	

ख. शेयर सदस्य

क्र.सं	विवरण	इकाइ	गत खातावन्दी सम्मको	यस खातावन्दी सम्मको	कैफियत
१	महिला सदस्य	संख्या	२६६	२६६	
२	पुरुष सदस्य	संख्या	६३	६३	
ग. जातियताको आधारमा					
१	दलित	संख्या	१९	१९	
	जनजाति	संख्या	०	०	
	अन्य	संख्या	३२९	३२९	

२ पूँजी निर्माण

क्र.सं	विवरण	इकाइ	गत खातावन्दी सम्मको	यस खातावन्दी सम्मको	कैफियत
१	शेयर रकम	रु.	२०००००१००	२,६२,८००१००	
२	निक्षेप (वचत)	रु.	१००००००१००	११,७०,५५३१००	

३	जगेडा कोष	रु.	८२५२	३८,१७८।००	वार्षिक रुपमा मात्र
४	मर्मत संभार राहत कोष	रु.	०	०	वार्षिक नाफावाट
५	खुद नाफा	रु.	८६९३८।००	३८७१७.००	
६	कुल सम्पति	रु.	१४३८८००।००	१६,२०,२९४।००	सन्तुलन परीक्षणवाट

३. पूँजी परिचालन (प्रत्येक आव को मात्र)

क. ऋण लगानी

क्र.सं	लगानी क्षेत्र	इकाइ	गत खातावन्दी सम्मको	यस खातावन्दी सम्मको	लाभान्वित सदस्य संख्या
१	कृषि	रु.		१४,९०,७५०।००	४८
२	पशुपालन	रु.		०	
३	व्यापार	रु.		०	
४	वैदेशिक रोजगार	रु.		०	
५	अन्य	रु.		०	
कुल जम्मा		रु.		१४,९०,७५०।००	

नगद मौज्जात रु ५५,२२५।००

वैक मौज्जात रु.३०००।००

४ असूली, आम्दानी तथा खर्चको विवरण

क्र. सं	विवरण	इकाइ	गत खातावन्दी सम्मको	यस खातावन्दी सम्मको	कैफियत
१	सांवा असूली	रु.	१४५०००	१,९६,७५०.००	
२	व्याज तथा हर्जाना असूली	रु.	७६०८८	१,०१,६५३.००	
३	अन्य आम्दानी	रु.	३०४५५	३५०१०.००	
४	पाउनु पर्ने व्याज वांकी	रु.	०	०	
५	भाखा नाधेको रकम	रु.	०	०	
६	लगानीमा रहिरहेको रकम (ल.र.र)	रु.	१२१८७५०	१४९०७५०	

७	असूली दर	प्रतिशत	१००	१००	सूत्र= (1+2)/(1+2+4+5)x100
क	कूल आमदानी(२+३)	रु.	१०६५४३	१३६,६६३.००	
८	संचालन खर्च	रु.	१९६०५	६२२८०.००	
९	व्याज खर्च	रु.	०	३५२१६.००	
१०	ऋण सुरक्षण व्यवस्था खर्च/कोष	रु.	०	०	वार्षिक खातावन्दी मा मात्र
ख	कूल खर्च (८+९+१०)	रु.	१९६०५	९७९४६.००	
ग	खुद नाफा (क-ख)	रु.	८६९३८	३८७१७.००	
११	संचालन आत्मनिर्भरता (OSS)	प्रतिशत	५.४३	५.७६	सूत्र=(२+३)/ख

(५) सहकारी शिक्षा तथा अन्य तालिम

क्र. सं.	तालिमको नाम	इकाइ	गत खातावन्दी सम्मको	यस खातावन्दी सम्मको	कैफियत
१	सहकारी व्यवस्थापन तालिम (५ दिने)	सहभागी संख्या	०	७	ग्रामीण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दार्चुला बाट
२	लेखा ऋण तथा कार्यालय व्यवस्थापन तालिम (६ दिने)	सहभागी संख्या	०	३	ग्रामीण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना प.स.ई. डडेल्धुरा बाट
३		सहभागी संख्या	०	१०	

६ वाह्य ऋण कारोवारको स्थिति

बैंक तथा वित्तिय संस्थाको नाम	यस आ.व. मा भएको कारोवार मात्र (रु मा)			
	लिएको सांवा ऋण रकम	तिरेको सांवा ऋण रकम	तिरेको व्याज रकम	वांकी तिर्नु पर्ने सांवा रकम

(७) विभिन्न समितिहरुको विवरण

क्र.सं.	समितिहरु	महिला	पुरुष	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा
१	संचालक समिति	३	६	१	०	८	९
२	लेखा समिति	१	२	०	०	३	३
३	कर्मचारीहरु		१				१

(८) सम्बन्ध र सर्पक विकास:

निकाय

के काम

उपलब्धि

अनुसूची ४ : गाउँपालिकाका नमूना उपलब्धीहरु तथा सफलताका कथाहरु

पानी संचित गर्ने नया उपायका साथ बसन्ते बृहत खानेपानी योजना

लेकम गापाको दार्चुला साविकको रिठाचौपाता हाल ५ र ६ नं. वडाका वस्तिहरु २२ वर्ष अघि ADB परियोजनाबाट निर्माण भैसाविकको रिठाचौपाता गा.वि.स. वडा न १,२,५,८ र ९ तथा लेकम गाउँपालिका वडा न ५ र ६ का लगभग १५० घरधुरीलाई खानेपानी उपलब्ध गराउने उद्देश्यका साथ सम्पन्न योजना संचालन पश्चात व्यवस्थित नहुदा उपभोक्ताहरुले पानीको लागि स्थानीय असुरक्षित मुहान न्वाला आदिबाट पानीको गर्जो टारिरहेका थिए। गाउँहरुको जनसंख्या वृद्धि, अव्यवस्थित संचालन, जीर्ण संरचना र उ.स.को संस्थागत विकास नहुन सक्दा योजना नया बनाउनको कुनै विकल्प थिएन। जल्ला विकास समिति, गा.वि.स., सामुदायिक ग्रामिण विकास समाज र उपभोक्ता समिति विच मिति २०७३ साल माघ ४ गते सम्झौता भै २७२ घरधुरीका १५९६ जनसंख्या लाभान्वित हुने उद्देश्यका साथ २ पटकको आमभेला पश्चात उपभोक्ता समिति, टोल टोलका उपसमितिहरु गठन गरि उमाकान्त बिष्टको नेतृत्वमा ११

सदस्यीय मूल उपभोक्ता समिति गठन गरि योजनाको कुल अनुमानित लागत १९,६६७,७८४।१५। योजनामा १६ मिमि देखि ९० मिमि सम्मको पाइप प्रयोग गर्नको लागि ठूलो पाइप जडानकार्य हातबाट गर्दा चुहिने जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै मेकानिकल जेकबाट गरिएको थियो।

चित्र नं. १ बसन्ते बृहत खापा यो.का कर्मठ अध्यक्ष श्री उमाकान्त बिष्ट परिवार सहित आफ्नै घरमा

क) योजनाको आर्थिक विवरण

योजनाका संरचना विवरण	अनुमानित रकम	वस्वास्तिवि खर्च	कैफियत
नेपाल सरकार	६४२२०९१.००	५५६७५१८.००	
फिनल्याण्ड सरकार र इ.य.	६४२२०९१.००	५५६७५१८.००	
गापा को	१४७५०८३.००	१२७८७९७.००	
क्षेपकोषको जम्मा	१४३१९२६७.००	१२४१३८३४.००	
एसउसको नगद	१९००००.००	१९००००.००	
जनश्रमदान	५१५८५१६.००	४४४६८०१.००	
अन्य संरचना	१९६६७७८४.००	१७०५०६३५.००	८६.६९ प्रतिशत खर्च भएको

ख) योजनाको भौतिक विवरण

योजनाका विवरण	संरचना	अनुमानित	सम्पन्न	कैफियत
इन्टेक		८	६	२ वटा आवश्यक नभएर नबनाएको
पानी पोखरी		१२	११	१ वटा आवश्यक नभएर नबनाएको
वितरण टयांकी		६	६	सबै निर्माण भएका
वास वाउट चेम्बर		३	३	सबै निर्माण भएका
एअर भल्व चेम्बर		६	४	२ वटा आवश्यक नभएर नबनाएको
टयांकी सहितको धार		५	३	२ वटा आवश्यक नभएर नबनाएको
श्रोत संरक्षण		४	१	३ वटा आवश्यक नभएर नबनाएको
सार्वजनिक धारा		८८	८८	सबै निर्माण भएका
निजी धारा		५५	५५	सबै निर्माण भएका

विद्यालय धारा	२	२	सबै निर्माण भएका
मुख्य पाइपलाइन	१८२६९	११३३५	६९३४ मिटर पुरानो पाइपलाईन प्रयोग
शाखा पाइपलाइन	१७५३६	१६०३६	१५०० मिटर पुरानो पाइप प्रयोग
अन्य संरचना		१९	१०

यो योजना सम्भवतया परियोजना द्वारा संचालित योजना मध्ये कै ठुलो योजना हो । यो योजना लाई सम्पन्न गर्न परियोजना/सहयोगी संस्था लाई धेरै ठुलो चुनौती रहेको थियो । योजनाका अध्यक्ष ५१ वर्षीय श्री उमाकान्त बिष्ट को अथक प्रयास ले गर्दा योजनाको तयारीचरणको क्रियाकलाप देखि कार्यान्वयन चरण सम्पन्न गरुन्जेल सम्म अविछिन्न रुपमा खटिएर काम गर्नु भयो । यस बसन्ते बृहत खानेपानी तथा सरसफाई योजनामा पानी संचालन, व्यवस्थित तथा पानीको किफायति गर्नका लागि योजना सम्पन्न पश्चात जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई डिविजन कार्यालयको सहयोगमा ९० वटा पानी मिटर उपलब्ध भै हाल पानी मिटर जडान गर्ने कार्य शुरु भएको छ । योजनाको दीगोपनाको लागि योजनाको संस्थागत विकास, नियमित पानी शुल्क, मर्मत सम्भारकोष को व्यवस्था, ग्रामीण मर्मत सम्भार कार्यकर्ता को नियुक्ति गरिने योजना रहेको छ हाल यस योजनाको मर्मत संभार कोष रु.३७५,०००।०० रहेको छ भने ३ जना पानी हेरालुले काम गरिरहेका छन ।

यो योजना लाई सम्पन्न गर्न श्री लटिनाथ उमावि चन्दनपुर चौपाताका अध्ययनरत सव ओभरसियर ओ.जे.टी. विद्यार्थीहरु,सहयोगी संस्था सामुदायिक ग्रामिण विकास समाज नेपाल का फिल्डस्टाफहरु,ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना, लेकम गाँउपालिका,उपभोक्ता तथा उपभोक्ता समिति लगायत सबैको अथक प्रयासबाट यो बृहत खानेपानी योजना सम्पन्न भएको छ । यस योजना वन्न पूर्वको अवस्था हेर्ने हो भने त्यस गाउमा पानीको अभाव ले गर्दा जनजीवन धेरै कष्टकर बनेको थियो । योजना बनाउने क्रममा जनता पानी सबै धारामा संचालन हुन सक्ने

कुरामा आसक्ति थिए तर जब सबै धाराहरुमा पानी संचालन भयो र पानी मिटर जडान हुन थाल्यो तब त्यहाँका जनताहरु खुशीले गद गद भएको साच्चिकै अब हाम्रा पानीका दुखका दिन गए भन्ने महसुस गरिरहेको पाइएको छ ।

हाल योजका नीजिधाराहरुमा पानी मिटर जडान भएपछि उपभोक्ताहरुले नौलो अनुभुति र अभ्यासका साथ पानीको सदुपयोग

गरिरहेका छन भने पानी र धारा प्रति उपभोक्ताहरुको अपनत्व महसुस गरिरहेको अनुभुति भएको छ । अहिले गाँउका बुढापाका मान्छेहरु ले खानेपानी सित सम्बन्धित जुन सुके मान्छे सँग स्वर्गमा ठाँउमा भयो भनेर योजनालाई डिजाइन राख्न हरदम

भेटहुदा तपाईंहरुको बाँसहुनेछ, यस्तो पानीको पुर्याउनु भन्ने गरेका छन ।

कम्तिमा योजनाको अवधिसम्म चालु प्रयास गर्नेछौ यसका

लागि योजनामा जगेडा रहेका पाइप, फिटिंग, औजारहरु संकलन गरिएको छ सो सामग्रीहरुको लागि एउटा स्टोर र उ.स.को सानो कार्यलयको आवश्यकता रहेको छ सोका लागि आवश्यक पहलगरिदिन हुनका लागि परियोजनाको प्राविधिक विज्ञ र जिल्ला टिम तथा गाउपालिकाका सित अनुरोध गरेको छु त्यसमा सहयोग भएमा योजनालाई निश्चित रुपमा दीगो बनाउनको लागि दरिलो आधार हुन विश्वास गर्नहुन्छ योजनाका अध्यक्ष उमाकान्त बिष्ट । “ निस्वार्थ भावनाका साथ योजना निर्माणमा सहयोग गर्नहुने परियोजना र सहयोगी संस्था, र आम उपभोक्ताहरुलाई हृदय देखि नै धन्यवाद दिन चाहान्छु ” भन्छन उमाकान्त बिष्ट ।

अनुसूची ५ : भिजिबिलिटी

गाउँपालिका अन्तर्गत ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाका क्रियाकलापहरूको उपभोक्ता, सरोकारवाला तथा आम जनमानसमा सन्देश प्रवाह गर्नको लागि यस आर्थिक वर्षमा तपसील बमोजिमका माध्यमबाट प्रचार प्रसार गरिएको छ ।

क्र.सं.	माध्यम	मिति	प्रसारण गरिएको विषयवस्तु
१	पत्रपत्रिका	२०७४।१।३० र २०७४।१।२।१९ २०७५।३।१९	उ.स.हरूको लागि कोटेशन प्रकाशन भएको दार्चुला सन्देश र मान सरोवर दार्चुला र पश्चिम टुडे धनगढी बाट प्रकाशित भएको । गापाहरूबाट सहयोगी संस्था छनौटका लागि सूचना प्रकाशन गरेको दार्चुला सन्देश र पश्चिम टुडे धनगढीबाट प्रकाशित भएको ।
२	रेडियो	२०७५।१।५ देखि २०७५।३।३२ सम्म	सारथी एफ.एम. दार्चुलाबाट पुर्ण सरसफाइ, महिनावारी स्वच्छता सम्बन्धि ३ महिना लगातार जिंगल प्रशारण गरेको ।
३	टेलिभिजन	२०७५।४।१९	टिभि. टुडेबाट नौगाड गापाका अध्यक्ष प्रेमसिंह धामीले ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाको सहयोगमा संचालित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूको बारेमा जानकारी गराएको
४	सामाजिक सञ्जाल	२०७४।१।३०,२०७४। १।२।१९ र २०७५।३।१९	उ.स. कोटेशन, सहयोगी संस्था छनौटको सूचना र कर्मचारी आवश्यकता सम्बन्धि जानकारी फेसबुक तथा मेसेन्जरमा राखेको
५	प्रदर्शनी	२०७५।१।२५	परियोजनाले गरेका विभिन्न क्रियाकलापहरूको दार्चुला जिल्ला खुल्ला दिशा मुक्ता घोषणा कार्यक्रममा फोटो प्रदर्शन गरेको
६	श्रव्य दृष्य सामाग्रीहरू	२०७५।१।२५	दार्चुला जिल्ला खुल्ला दिशा मुक्त घोषणा कार्यक्रममा जलस्रोत, जिविकोपार्जन, पुर्ण सरसफाइ तथा महिनावारी स्वच्छता सम्बन्धि फ्ल्याक्स प्रदर्शनी ।
७	अन्य सूचना शिक्षा सञ्चार सामाग्रीहरू	२०७५।१।२९, २०७५।१।२९	नया नेपाल एफ.एम. दार्चुला एफ.एम तथा सारथी एफ.एम. बाट परियोजनाले खापा अनुगमन, तालिम को समाचार प्रशारण गरेको । छाउपडीका वेदना भन्ने सन्देशमुलक देउडा गीत “ महिनावारी स्वच्छता दिवश” को अवसरमा सबै कार्यक्रम संचालित गाउपालिका र विभिन्न तालिम तथा सेमिनार गोष्ठीमा सुनाइएको ।

उपरोक्त भिजिबिलिटी सम्बन्धी सामाग्रीहरूको प्रति संलग्न गरिएको छ ।

अनुसूची ६ : जनशक्ति विवरण

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा यस गाउँपालिकामा परियोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा गाउँकार्यपालिका कार्यालय, परियोजना, परियोजना सहयोग इकाई तथा सहयोगी संस्थाहरुबाट तपसील बमोजिम जनशक्ति परिचालन भएका थिए ।

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	कार्यालय	पद	जम्मा अनुमानित योगदान (महिनामा)
परियोजनाको तर्फबाट (अन्य गा.पा. मा समेत सहयोग गर्ने गरि				
१	पदमसिंह बिष्ट	RVWRMP/TSU दार्चुला	जलश्रोत सल्लाहकार	१२ महिना
२	हरिभक्त अधिकारी	RVWRMP/TSU दार्चुला	प्राविधिक सहजकर्ता	५ महिना-फागुन २०७४ देखि
३	बुद्धिपल्लव जोशी	RVWRMP/TSU दार्चुला	सि. जलश्रोत प्राविधिक	१२ महिना
सहयोगी संस्थाबाट परिचालित कर्मचारीहरुको विवरण				
१	महेश कुमार जोशी	CRDS-Nepal दार्चुला	फिल्ड संयोजक	१२ महिना
२	राम बहादुर पाल	CRDS-Nepal दार्चुला	जलश्रोत प्राविधिक	१२ महिना
३	माधवी ओझा बिष्ट	CRDS-Nepal दार्चुला	सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्धक	१२ महिना
४	धनन्जय जोशी	CRDS-Nepal दार्चुला	जीविकोपार्जन प्रवर्द्धक	४ महिना
५	कृष्ण प्रसाद बडू	CRDS-Nepal दार्चुला	सव-इन्जिनियर	४ महिना